

УДК 582.091/097:712.253(477.63)

ЛАНДШАФТНИЙ АНАЛІЗ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ КУЛЬТУРИ І ВІДПОЧИНКУ м. ВІЛЬНОГІРСЬК ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Іванченко О.Є., к.б.н., доцент, *Ковтун Г.С.*, студентка магістратури

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

м. Дніпро, вул. С. Єфремова, 25, 49600, Україна

ivanchenko_78@ukr.net

Внаслідок посиленої урбанізації людина все більше потребує спілкування із природою, тому рекреаційні зони, особливо у промислових містах, набувають актуальності, а роль зелених насаджень в оптимізації урболандшафтів з кожним роком зростає. Завдяки впровадженню методів та підходів сучасної ландшафтної архітектури з'являється можливість надавати привабливості культурфїтоценозам та підтримувати їх на певному функціональному рівні (Гончаренко, 2013). Одним із завдань створення зелених насаджень є їх раціональне розміщення на відкритих, вільних від забудови територіях, у тісному зв'язку з елементами ландшафту, спорудами для підвищення комфортності перебування людини в міському середовищі (Кучерявий, 2008).

Метою даного дослідження було провести аналіз ландшафтної організації парку культури і відпочинку м. Вільногірськ.

Місто Вільногірськ розташоване на правому березі Дніпра, на відстані 100 км від обласного центру. На площі 10 км² розміщується 4 промислових підприємства, з яких найпотужнішим є Вільногірський гірничо-металургійний комбінат, який є провідним підприємством металургійної галузі в Україні з виробництва концентратів рідкісних металів. На підприємстві здійснюється виробка родовища відкритим способом із наступною рекультивацією земель.

Парк культури і відпочинку, площею 6,3 га, розташований в центральній частині міста між вул. Центральною, Ю. Гагаріна і Бульваром миру, і є єдиним парком у місті. В парку проводяться розважальні заходи, міські свята, тому він дуже популярний серед відвідувачів усіх вікових категорій. Територія рекреаційного об'єкту рівнинна, суттєвих перепадів висот не спостерігається. Парк побудований у регулярному стилі та має хрестоподібну архітектурно-планувальну структуру, на двох планувальних вісях якої будується початок, розвиток і завершення композиції. Територія парку розчленована двома алеями на чотири рівні половини. На алеях розташовані квітники прямокутної форми,

які створені з метою розподілу потоків відвідувачів. Головний вхід у парк обладнаний сходами, які зроблені у виїмці.

В центрі, на пересіченні двох основних алей, знаходиться меморіал пам'яті «Невідомому солдату» та пам'ятник «Гармата», який був відкритий на честь 60-ти річчя Великої Перемоги. В парку є дві видові точки: при вході до рекреаційного об'єкту та в його центральній частині. З першої можна побачити головну алею та меморіал в центрі парку, з другої відкривається вид на дві бічні алеї, що розходяться в різні боки.

На території парку також розташований дитячий майданчик та майданчик для заняття спортом, малі архітектурні форми. Серед садово-паркового обладнання слід відмітити наявність лав з бетону і дерева, смітники та опори для ліхтарів, подекуди зламані. На ділянці багато стихійних стежок, створених транзитними відвідувачами. Асфальтове покриття головних і другорядних алей подекуди зруйноване.

Парк з боку вул. Центральна оточений клумбами, на яких зростають чорнобривці розлогі, півники садові, петунія гібридна, айстра китайська з груповими посадками ялини звичайної та берези повислої. Окремі ділянки парку обмежені живоплотами зі стрижених рослин шовковиці білої, садового жасмину звичайного, бирючини звичайної.

Дендрофлора парку м. Вільногірськ представлена 33-ма видами у кількості 1003 шт., з них листяних близько 96 %. До інтродуцентів належить 18 видів, що дорівнює 63,4 % до загальної кількості рослин. Середній вік насаджень складає 50–55 років, діаметр штамбу – 34 см, висота дерев – 14 м. Найчисленнішою за кількістю екземплярів родиною виявилася родина Кленові. Насадження парку представлені переважно рядовими та алейними посадками клена гостролистого і сріблястого, гіркокаштану звичайного. Групові посадки утворюють дерева катальпи прекрасної та берези повислої, з чагарників – садовий жасмин звичайний.